

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2021-30-333-344>
УДК 372.2.011.3-051:005.336.5(043.5)

Пукас Іванна Леонідівна,

кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри теорії та методик дошкільної освіти
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Кам'янець-Подільський, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-6965-8896>
pukas.ivanna@gmail.com

Потапчук Тетяна Володимирівна,

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Івано-Франківськ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1680-6976>
tatvolod@ukr.net

Кравець Надія Степанівна,

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Івано-Франківськ, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4334-1414>
westangel@ukr.net

**ПРОБЛЕМА ПРОФЕСІЙНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ
ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНІЙ ТЕОРІЇ**

Анотація. Сучасні тенденції розвитку суспільства, нові вимоги до професійної освіти вимагають принципово нового підходу в підготовці професійно-педагогічних кадрів для різних рівнів освіти в Україні. Одним із основних завдань закладів вищої педагогічної освіти є модернізація системи педагогічної освіти шляхом упровадження раціональних підходів до реалізації продуктивних технологій у підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти на засадах творчості, креативності. Актуальність освітньої тенденції зумовлена тим, що сучасне суспільство потребує непересічної, яскравої, творчої особистості, яка особисто визначає пріоритети свого розвитку, прагне до постійного самовдосконалення, розвитку себе як особистості та професійної діяльності, є здатною до продукування нових ідей, прийняття нестандартних рішень у складних ситуаціях. Підготовка такого фахівця дошкільної освіти потребує впровадження в освітній процес нових педагогічних технологій, що сприятимуть формуванню компетентного педагога-вихователя.

Процеси змін, що відбуваються на сучасному етапі розвитку суспільства спрямовані на впровадження гуманістичної парадигми освітнього середовища та ґрунтуються на персоніфікованому підході. В теперішніх умовах виникає необхідність підготовки висококваліфікованих фахівців, які повинні оптимально вирішувати професійні завдання в сучасному освітньому просторі, швидко адаптуватись до змін.

Рівень професійного самовдосконалення майбутнього покоління значною мірою визначається професіоналізмом, творчою компетентністю, фаховим мисленням педагога, його психологічною готовністю до педагогічної творчості. На сьогоднішній день закладам дошкільної освіти потрібні педагоги (вихователі) з досвідом самовдосконалення і саморозвитку професійних умінь організації особистісно орієнтованого виховного процесу. Для якісного оновлення системи професійної підготовки вихователів ЗДО особливого значення набуває проблема загального і специфічного у підготовці майбутніх педагогів засобами організації професійного самовиховання. Тому в сучасній системі вищої освіти важливим є питання професійної підготовки та самовдосконалення студентів – майбутніх вихователів дітей дошкільного віку – до педагогічної діяльності.

Ключові слова: професійна підготовка; професійне самовдосконалення; майбутні вихователі закладів дошкільної освіти; самопідготовка.

1. ВСТУП / INTRODUCTION

Постановка проблеми. Для успішної реалізації соціально-економічних, культурних і технологічних процесів, які відбуваються у суспільстві актуальною є проблема реформування усєї системи освіти починаючи з дошкільної освіти як провідного чинника розвитку будь-якої країни. Згідно українського законодавства дошкільна освіта є первинною складовою системи безперервної освіти, а Україна – одна із небагатьох країн світу де на державному рівні прийнято обов'язковість дошкільної освіти та її пріоритетну роль. Тому важливим нормативно-правовим документом, що визначає основні напрями розвитку освіти, є Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті, а необхідність безперервного професійного самовдосконалення майбутніх педагогів (в т. ч. вихователів ЗДО) є вкрай актуальним завданням.

Особливого значення набуває формування готовності майбутнього вихователя ЗДО до безперервного професійного самовдосконалення на етапі підготовки у ЗВО, оскільки саме в цей період закладаються мотиваційно-когнітивні, ціннісно-культурні основи професійного самовдосконалення особистості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теорія та практика професійної підготовки та професійної самопідготовки майбутніх педагогів (в т. ч. вихователів ЗДО) у системі вищої педагогічної освіти є одним із напрямів досліджень вітчизняних науковців. Так, вивченням проблеми гуманізації, гуманітаризації та філософії освіти займалися В. Андрущенко, В. Кремень, В. Струманський та ін.; особливості педагогіки вищої школи розглядали В. Ортинський, Т. Туркот, М. Фіцула та ін. Питанням професійно-педагогічної

підготовки вчителя та стратегій формування його професіоналізму присвячено наукові праці А. Алексюка, Г. Васяновича, О. Дубасенюк, І. Зязюна та ін., а психології професійної діяльності та професійного розвитку педагога – праці Г. Балла, Н. Побірченко, В. Рибалки, В. Семиченко та ін. Формуванням педагогічної майстерності й творчих здібностей характеризували Ю. Кіщенко, О. Отич, С. Сисоєва та ін.

У педагогічному аспекті феномен професійно-педагогічної підготовки визначають як систему організаційних і педагогічних заходів, що забезпечує формування в особистості професійної спрямованості, знань, умінь, навичок, що є складовими професійної готовності [1]. Проблема підготовки педагога нової генерації привертає увагу багатьох дослідників (В. Андрущенко, В. Бондар, Н. Гузій, Н. Дем'яненко, І. Зязюн, Л. Кондрашова, В. Кузь, С. Сисоєва, О. Шевнюк). Науковці стверджують, що майбутні фахівці повинні бути носіями цих технологій і компетентно їх реалізовувати в освітній практиці.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ / AIM AND TASKS

Мета статті – на основі цілісного наукового аналізу розробити теоретичні засади професійного самовдосконалення майбутніх вихователів ЗДО.

Відповідно до мети визначено таке **завдання дослідження**: обґрунтувати теоретичні засади професійного самовдосконалення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в науково-педагогічній літературі.

3. МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ / RESEARCH METHODOLOGY

В сучасній педагогічній теорії та практиці приділяється велика увага питанню професійної підготовки вихователів ЗДО. Оскільки він є ключовою фігурою, від якої буде залежати виховання, навчання і розвиток дітей дошкільного віку є вихователі закладу дошкільної освіти.

Сучасні дослідження розкривають різні аспекти підготовки студентів педагогічних факультетів до роботи з дітьми в дошкільному закладі освіти. Зокрема, сутності компетентнісного підходу (А. Богуш); формуванню професійної компетентності вихователів ЗДО в умовах запровадження ступеневої підготовки (Г. Беленька); підготовка студентів до естетичного виховання дошкільників засобами українського народного декоративного мистецтва (О. Поліщук); навчання дошкільників української мови (Т. Котик); педагогічного менеджменту (Г. Закорченна) та самоменджменту (В. Мусієнко-Репська) в дошкільній освіті; формуванню художніх і конструктивних умінь (Н. Голота); моніторингу якості професійної підготовки (Е. Карпова); сутності художньо-педагогічної підготовки (Г. Підкурманна); до навчання техніки читання дітей 6-7 років (Н. Ковальова); у процесі педагогічної практики (Є. Прохорова); народознавчої роботи в закладі дошкільної освіти (на матеріалі народної математики) (Л. Плетеницька); навчання техніки читання дітей 6-7 років (Н. Ковальова); формування риторичної культури (В. Тарасова); виховання у дошкільників навичок здорового способу життя (В. Нестеренко); педагогічної підтримки дітей дошкільного віку (Н. Колосова); використання комп'ютерних технологій в організації пізнавальної діяльності старших дошкільників (І. Мардарова).

4. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Підготовка майбутніх вихователів ЗДО до професійної діяльності набула свого розвитку в кінці ХХ століття і направлена на покращення фізичного, психічного і соціального розвитку дошкільнят. Так, Н. Колосова розкриває зміст готовності майбутніх вихователів до педагогічної підтримки і розуміє її як цілісне особистісне утворення, що характеризується сукупністю гуманістичних і духовно-практичних ціннісних орієнтацій, фаховою компетентністю з питань надання педагогічної підтримки дітям дошкільного віку. Різні вчені по-різному визначають структурні компоненти готовності майбутніх вихователів до різних видів діяльності. Зокрема, дослідники виділяють такі компоненти готовності майбутніх вихователів до педагогічної підтримки, як: мотиваційний (потреба в наданні педагогічної підтримки дошкільникам; спрямованість на встановлення відносин співробітництва з дітьми; орієнтація на потреби та внутрішні можливості дитини); когнітивний (володіння базовими психолого-педагогічними знаннями; обсяг знань про педагогічну підтримку дітей дошкільного віку; міцність і гнучкість засвоєння знань); операційний (уміння здійснювати діагностику розвитку дитини; добирати ефективні методи та тактики для розв'язання проблем дошкільника; доцільність реалізації дій із надання педагогічної підтримки); рефлексивний (самоконтроль і самооцінка дій із реалізації педагогічної підтримки; вміння організувати процес рефлексії та контролю змін у розвитку дитини; орієнтація на самопізнання та вдосконалення).

Для того, щоб відповідати високому званню педагога, тим хто вирішив посвятити себе цій професії, повинен поглиблювати в собі готовність до складної і багатогранної діяльності. Тому для цього потрібно реалізувати у собі прагнення стати кращим, усувати недоліки характеру, закладати нові риси та якості, які необхідні для здійснення професійно-педагогічної діяльності [2].

Успішність педагогічної діяльності багато в чому залежить від уміння і здатності педагога мобілізувати власні зусилля на систематичну розумову працю, раціонально будувати свою діяльність, переборювати труднощі під час самостійної підготовки до занять, «знімати» емоції та психічні перевантаження, керувати своїм емоційним станом. Ці якості є результатом довготривалої роботи над собою.

Значна частина студентів вважає, що педагогічні здібності чи педагогічний талант – це щось уроджене, а тому нехтується роль самоосвіти і самовиховання. Водночас деякі науковці зазначають, що запас потенційних сил у людини є великий, що навіть студент, який демонструє посередні, звичайні здібності, може всебічно розвивати свою особистість і виявити талант у професійній діяльності. Думка видатного педагога К. Ушинського про те, що педагог живе до того часу, поки вчиться, у теперішніх умовах набуває особливого значення. Оскільки заклад вищої освіти – тільки умова для отримання освіти, тому є актуальною думка про необхідність постійного вдосконалення педагога шляхом невинної роботи над собою. Саме життя поставило на порядок денний проблему неперервної педагогічної освіти [3].

Так, Н. Сайко характеризує зміст професійно-педагогічної підготовки майбутніх вихователів до соціалізації дітей дошкільного віку. Зокрема, вона виділяє наступні умови, майбутні вихователі повинні розуміти, що для успішного формування світогляду дитини потрібна певна база наукових та побутових знань, які б допомагали дитині орієнтуватися у суспільстві на основі яких формувалися б уміння розпізнавати сутність явищ і висловлювати своє ставлення до нього, а також підбирати необхідні аргументи, вміти логічно, послідовно обґрунтовувати та відстоювати свою позицію. Тому майбутні вихователі повинні вміти підбирати зміст знань для дошкільників, який має бути науково об'єктивним, будуватися на загальнолюдських цінностях і моральних принципах, відповідати сучасним потребам дитини і суспільства.

Аналіз досліджень довів, що система професійної педагогічної підготовки майбутніх вихователів сприяє формуванню готовності до здійснення процесу соціалізації дітей дошкільного віку. Навчаючись у закладі вищої освіти, студенти мають оволодіти такими професійно-педагогічними уміннями:

- усвідомити роль соціального становлення дошкільників в гармонійному розвитку особистості;
- проектувати й організувати процес соціалізації з урахуванням індивідуальних особливостей дитини;
- оволодіти психолого-педагогічними методами дослідження і діагностики рівнів соціалізації дошкільників;
- здійснювати об'єктивний особистісно-гуманний підхід до контролю і оцінки знань і навичок соціалізуватися дітей дошкільного віку;
- здійснювати процес соціалізації дошкільників застосовуючи ефективні форми і методи роботи;
- сприяти засвоєнню і відтворенню соціального досвіду дітьми;
- складати власні програми соціалізації дітей дошкільного віку;
- співробітничати з батьками дітей надавати їм консультативну допомогу.

Система професійно-педагогічної підготовки сприяє також формуванню умінь особистісного і професійного самовдосконалення:

- володіння методами самоаналізу;
- здатність до аналізу власного досвіду здійснювати процес соціалізації;
- уміння визначати шляхи професійного самовдосконалення;
- уміння систематизувати узагальнювати наукову інформацію та використовувати у власній педагогічній діяльності [4, с. 128].

Усі ці уміння сприяють ефективному здійсненню процесу соціалізації дітей дошкільного віку.

Особливу увагу сьогодні слід зосередити на можливостях продуктивного професійного становлення майбутніх педагогів у напрямі їх підготовки до виховної роботи з дітьми дошкільного віку. На думку деяких науковців випускники педагогічних ЗВО недостатньо підготовлені саме до виховної роботи з дошкільниками в сучасних умовах. Така обставина пояснюється певними причинами, серед яких недостатня самопідготовка майбутніх вихователів ЗДО.

Неоднозначне ставлення до проблем виховання негативно позначається на процесі професійної підготовки та самопідготовки майбутнього вихователя ЗДО, у якій продовжує домінувати тенденція першорядності фахових і другорядності педагогічних дисциплін, хоча на словах проголошується протилежне.

Найперше, змінюються мета і завдання педагогічної підготовки студентів у напрямі посилення їх виховного розвивального спрямування на самовдосконалення. Вони поряд із засвоєнням загальнолюдських цінностей і фахових знань орієнтуються на глибоке вивчення, збереження духовної, національної скарбниці, традицій, творчих здобутків народної педагогіки, народної системи виховання. І разом із тим – на виховання гуманної особистості майбутнього вихователя ЗДО [5, с. 99].

Науковці, які вивчають проблеми професійної підготовки та професійного самовдосконалення спеціалістів дошкільного профілю, намагаються розкрити ключові засади фахової підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до визначених видів діяльності. Наслідком означеної роботи є прогностична компетентність, що аналізується як інтегрована якість особистості вихователя, яка визначає складне індивідуально-психологічне, поліфункціональне утворення фахових теоретичних знань, ціннісних установок, особистісних якостей і практичних умінь педагога у сфері педагогічного прогнозування дошкільної освіти, а також мотиваційно-ціннісного ставлення до прогностичної діяльності, прагнення до планування власного професійного самовизначення та особистісного розвитку дітей дошкільного віку [6].

Л. Л. Галаманжук, яка розробила систему підготовки педагога та самопідготовки вихователів ЗДО, вміння взаємодіяти з вихованцями, вміння самовдосконалювати педагогічну техніку, зазначає, що процес формування професійних умінь довготривалий, витриманий, марудний, тому під час навчання майбутніх вихователів закладаються тільки засади їх педагогічної техніки та визначаються напрямки наступного розвитку і вдосконалення [7, с. 136].

У своїй роботі Н. Вишнякова прослідковує, що процес професійного самовдосконалення особистість проходить декілька рівнів:

- духовна досконалість (феноменальна креативність особистості, духовна зрілість, пріоритет духовних цінностей, духовне відродження);
- креативна зрілість (творча та неповторна індивідуальність креативної особистості, творчий пошук, конструктивність);
- професійна зрілість (професійна майстерність, покликання до професії, самоактуалізація);
- міжособистісна зрілість: комунікативна (спілкування, взаємоставлення); управлінська (взаємодія, управлінська діяльність); співтворча (співробітництво, співтворчість, симпатія тощо);
- особистісна зрілість (когнітивна сфера – саморозвиток);
- фізична зрілість (здоровий спосіб життя, фізична досконалість і гармонія);
- творчий потенціал (оригінальність мислення, уява, інтуїція, обдарованість, природні задатки особистості тощо).

Слід зазначити, що розвиток кожної особистості відбувається нерівномірно й залежить від творчого потенціалу, зокрема інтегралу психологічних та індивідуально-типологічних можливостей, що є основою для процесу саморозвитку, самоактуалізації та самовдосконалення [8, с. 257].

Самовдосконалення професіоналізму педагогічної діяльності здійснюється шляхом об'єктивного сомооцінювання та самоаналізу, самоконтролю у процесі педагогічного спілкування. Розглядаючи професіоналізм знань як міру оволодіння педагога цілісною системою фахових знань, психолого-педагогічних, методичних, загальних та рефлексивних, можна зазначити, що несформованість хоча б одного переліку знань, веде до несформованості професіоналізму знань, а це, у свою чергу, призводить до непрофесіоналізму педагогічної діяльності загалом [9, с. 63].

Сучасний вихователь закладу дошкільної освіти – це фахівець, який синтезує в собі засоби та шляхи впливу на особистість найважливіших наук, які пов'язані з пізнанням, формуванням та цілеспрямованням.

Основним рушієм професійного та фахового зростання виступає механізм динамічної рівноваги, що пов'язаний з причинно-наслідковими характеристиками динамічних процесів і стійкістю психічної діяльності. Порушення рівноваги формує прагнення до її відновлення і породжує певні наслідки, що виявляються у прояві активності [10]. На цьому етапі спрацьовує система пошукових (акмеологічних) ставлень до речей, явищ, оточуючих людей та самого себе.

Професійне самовдосконалення забезпечується комплексом заходів, що включають, з однієї сторони, особистісну парадигму (мотиваційну, емоційно-вольову, когнітивну тощо); а з іншої – систему методичної роботи, що забезпечує заклад освіти, районний (міський) методичний кабінет, заклади післядипломної освіти.

Процес самовдосконалення особистості складається з низки етапів, які охоплюють цілу систему взаємопов'язаних методів, серед яких найбільш ефективними вважаємо методи самопізнання, самостимулювання, самопрограмування, самовпливу.

Проаналізовані дослідження доводять, що професіонала, серед інших властивостей, характеризує позитивне ставлення до своєї діяльності, прагнення до самовдосконалення володіння методами об'єктивної самооцінки своєї професійної діяльності. Одним із завдань нашого дослідження було виявлення ставлення майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до своєї професійної діяльності та прагнення до підвищення свого професійного рівня. Для цього була розроблена анкета до якої було включено три групи питань: 1) питання пов'язані з'ясуванням ставлення майбутніх вихователів до своєї професійної діяльності, визначення основних мотивів вибору професії; 2) питання щодо виявлення рівня сформованості потреби у професійному розвитку та самовдосконалення, способах його досягнення; 3) питання орієнтовані на виявлення деяких аспектів аналізу та самоаналізу професійної діяльності.

За анкетною протягом 2020-2021 рр. було опитано 186 майбутніх вихователів (студентів Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка).

Для визначення ставлення до професії було запропоновано виділити чинники, які приваблюють та спонукають до роботи вихователем закладу дошкільної освіти. Так 89 % опитуваних обрали «любов до дітей», 70% вказують на можливість бачити результати

своїй праці та на творчий характер професії понад 40% вважають цю професію своїм покликанням. Хоча простежуються і більш прагматичні погляди, але слід зазначити, що значна кількість майбутніх вихователів до привабливих чинників відносять можливість бути зі своєю дитиною та зручний графік роботи (31% та 28% відповідно).

Усвідомлюють потребу у професійному вдосконаленні – 89% опитуваних, 10% – не виявляють такої потреби.

При визначенні пріоритетних форм підвищення свого професійного рівня опитувані студенти частіше обирали ознайомлення та вивчення науково-методичної літератури та періодичних видань. Лише 13% вказало відсутність такої регулярної можливості, до того ж, переважно пов'язують це з браком часу. При виборі методичної літератури майбутні вихователі надають перевагу практичним розробкам заходів та планування.

Значне місце у своєму професійному розвитку відводиться методичній роботі в закладах та навчання на курсах підвищення кваліфікації в інституті післядипломної педагогічної освіти 48% а також спілкування з колегами – 46%.

Кількісно-якісний аналіз відповідей на питання щодо самоаналізу професійної діяльності вказують, що переважна більшість майбутніх вихователів в її оцінці покладаються на думку колег – 54% та батьків – 39%, отже пріоритетною для них є оцінка оточуючих. До самооцінки з визначенням перспектив вдаються лише 30% майбутніх педагогів-вихователів, 23% серед пріоритетних способів вказують самозвіт до атестації. Цікава тенденція виявлена в ході анкетування: 13% майбутніх педагогів серед форм самооцінки вказали заповнення щоденника спостережень хоча він не входить до переліку обов'язкової документації

У процесі опитування виявлено, що самоаналіз професійної діяльності майбутніми вихователями здійснюється на основі суб'єктивного ставлення. Часто студентам складно визначити конкретні проблеми, що виникають у процесі професійної діяльності, та їх причини.

Переважна більшість майбутніх вихователів проявляє позитивне ставлення до своєї професійної діяльності, прагне в ній до реалізації свого творчого потенціалу.

Отже, на процес самовдосконалення майбутнього вихователя та професійного зростання суттєво впливає педагогічне середовище, можливість ефективного професійного спілкування. Значне місце у самоосвітній діяльності займає вивчення науково-методичної літератури, але зміст такої літератури рідко стосується особливостей професійного розвитку, самоаналізу професійної діяльності тощо. В питаннях самоаналізу та саморозвитку майбутні вихователі частіше покладаються на інтуїцію та попередній досвід.

5. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ / CONCLUSIONS AND PROSPECTS FOR FURTHER RESEARCH

Підсумовуючи погляди вчених, необхідно виокремити наступні аспекти самовдосконалення, що вмотивовують на активізацію підняття фаху в такому контексті:

- спрямованість на самого себе (самовдосконалення характеризується збігом суб'єкта й об'єкта діяльності);

- самостійність (професійне самовдосконалення людина здійснює самостійно);
- самодетермінованість (у процесі самовдосконалення, що ґрунтується на власній ініціативі, необхідність і напрям самозміни людина визначає як суто особистісне завдання);
- інтегрувальний характер (як багатогранне всеохоплююче явище самовдосконалення інтегрує всі форми самотворчої активності особистості для досягнення нею вершин професіоналізму);
- позитивний характер (самовдосконалення забезпечує досягнення виключно позитивних, прогресивних, еволюційних, особистісних змін);
- усвідомлений характер (самовдосконалення, на відміну від стихійних, неусвідомлених форм саморозвитку, таких як наслідування, гра, адаптація є усвідомленою, свідомо визначеною і цілеспрямованою активністю особистості);
- творчий характер (процес самовдосконалення складається з цілого комплексу творчих завдань, вирішення яких неможливо алгоритмізувати).

Таким чином, результати аналізу сучасних наукових досліджень переконливо свідчать, що для системи вищої педагогічної освіти пріоритетом стає підготовка вихователя ЗДО, що базується на формуванні у нього світоглядних позицій, переконань, творчих здібностей, професійної гнучкості. А орієнтація сучасної вищої педагогічної освіти на формування професійно творчої особистості, фахівця інноваційного типу, який здатний реалізувати освітні стандарти, упроваджувати нові освітні технології, вимагає ефективної організації цілісної професійної підготовки в умовах закладів вищої педагогічної освіти, оновлення змісту професійної підготовки педагогів, знаходження доцільних засобів, методів і форм його реалізації.

Питання фахової підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності знайшли відображення в багатьох дослідженнях, однак подальшого розвитку потребують питання професійної компетентності майбутнього вихователя ЗДО.

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ТРАНСЛІТЕРАЦІЯ / REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Базовий компонент дошкільної освіти, 2012 / наук. кер. А.М. Богуш; кол. авт.: А.М. Богуш, Г.В. Беленька, О.Л. Богінч та ін., Київ: Видавництво МОН України, 26.
2. Фрицюк, В.А., 2017. Теоретичні та методичні засади підготовки майбутніх педагогів до безперервного професійного саморозвитку: *дис. ... докт. пед. наук: 13.00.04*, Вінниця, 532.
3. Івах, С.М., 2014. Професійне самовиховання і саморозвиток майбутніх вихователів дітей дошкільного віку в умовах ВНЗ. *Наукові записки кафедри педагогіки*, 34, 87-94.
4. Сайко, Н.О., 2004. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх вихователів до соціалізації дітей дошкільного віку: *дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04*, Київ, 259.
5. Чаговець, А., 2015. Сучасна професійна підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів. *Теоретичний аспект. Обрії*, 1(40), 99-102.

6. Скалозуб, Т., 2012. Проблема підготовки майбутніх вихователів до професійної діяльності. *Вісник Інституту розвитку дитини. Серія: Філософія, педагогіка, психологія: Збірник наукових праць*, Київ: Видавництво Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова, 24, 128-133.
7. Галаманжук, Л.Л., 2007. Підготовка майбутніх дошкільних педагогів до комплексного використання творів пластичного мистецтва у вихованні старших дошкільників: *автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04*, Тернопіль, 20.
8. Гладкова, В.М., 2007. *Основи акмеології*: підручник, Львів: Новий Світ, 320.
9. Савчин, М.В., 2007. *Педагогічна психологія*: навч. посіб., Київ: Академвидав, 424.
10. Лосєва, Н.М., 2004. *Самовдосконалення викладача*: навч.-метод. посіб., Донецьк: ДонНУ, 300.

THE ISSUE OF PROFESSIONAL SELF-PERFECTION OF FUTURE EDUCATORS OF HEALTHCARE IN MODERN THEORY

Ivanna L. Pukas,

candidate of pedagogical sciences, senior lecturer
Department of Theory and Methods of Preschool Education
Kamianets-Podilskyi Ivan Ohiienko National University
Kamyanets-Podilskyi, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-6965-8896>
pukas.ivanna@gmail.com

Tetyana V. Potapchuk,

Doctor of pedagogical sciences, professor, Professor
Department of Theory and Methods of Preschool and special education
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Ivano-Frankivsk, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1680-6976>
tatvolod@ukr.net

Nadiya S. Kravets,

Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
Department of Theory and Methods of Preschool and special education
Vasyl Stefanyk Precarpathian National University
Ivano-Frankivsk, Ukraine
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4334-1414>
westangel@ukr.net

Abstract. Modern trends in society, new requirements for vocational education demand a fundamentally new approach in the training of professional and pedagogical staff for different levels of education in Ukraine. One of the main tasks of higher pedagogical educational institutions is the modernization of the system of pedagogical education by introducing rational approaches to the implementation of productive technologies in the training of future educators of preschool educational institutions

on the basis of creativity. The urgency of the educational trend is due to the fact that modern society needs a unique, bright, creative individual, who personally determines the priorities of its development, strives for continuous self-improvement, self-development and professional activity, is able to produce new ideas, make non-standard decisions in difficult situations. The training of such a specialist in preschool education requires the introduction of new pedagogical technologies into the educational process, which will contribute to the formation of a competent teacher-educator.

The processes of change that occur at the present stage of development of society are aimed at implementing the humanistic paradigm of the educational environment and are based on a personalized approach. In the current conditions there is a need to train highly qualified specialists who must optimally solve professional problems in the modern educational space, to quickly adapt to change.

The level of professional self-improvement of the future generation is largely determined by professionalism, creative competence, professional thinking of the teacher and his psychological readiness for pedagogical creativity.

Today, preschool institutions need teachers (educators) with experience in self-improvement and self-development of professional skills in the organization of personality-oriented educational process. The problem of general and specific in the training of future teachers by means of the organization of professional self-education acquires special significance for the qualitative renewal of the system of professional training of educators. Therefore, in the modern system of higher education, the issue of professional training and self-improvement of students – future educators of preschool children – to pedagogical activities is important.

Key words: professional training; professional self-improvement; future educators of preschool educational institutions; self-training.

REFERENCES (TRANSLATED AND TRANSLITERATED)

1. Bazovyj komponent doshkiljnoji osvity, 2012 [Basic component of preschool education] / nauk. ker. A.M. Boghush; kol. avt.: A.M. Boghush, Gh. V. Bjeljenjka, O.L. Boghinich ta in., Kyiv: Vyd-vo MON Ukrainy, 26.
2. Frycjuk, V.A., 2017. Teoretychni ta metodychni zasady pidgotovky majbutnikh pedagoghiv do bezperernogho profesijnogho samorozvytku [Theoretical and methodological principles of training future teachers for continuous professional self-development]: *dys. ... dokt. ped. nauk: 13.00.04*, Vinnycja, 532.
3. Ivakh, S.M., 2014. Profesijne samovykhovannja i samorozvytok majbutnikh vykhovateliv ditej doshkilnogho viku v umovakh VNZ [Professional self-education and self-development of future educators of preschool children in the university]. *Naukovi zapysky kafedry pedagoghiky*, 34, 87-94.

4. Sajko, N.O., 2004. Profesijno-pedagoghichna pidgotovka majbutnikh vykhovateliv do socializaciji ditej doshkilnogho viku [Professional and pedagogical training of future educators for the socialization of preschool children]: *dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04*, Kyiv, 259.
5. Chaghovec, A., 2015. Suchasna profesijna pidgotovka majbutnikh vykhovateliv doshkilnykh navchalnykh zakladiv [Modern professional training of future educators of preschool educational institutions], *Teoretychnyj aspekt. Obriji, 1 (40)*, 99-102.
6. Skalozub, T., 2012. Problema pidgotovky majbutnikh vykhovateliv do profesijnoi dijalnosti [The problem of preparing future educators for professional activities]. *Visnyk Instytutu rozvytku dytyny. Serija: Filosofija, pedagoghika, psykholohija: Zbirnyk naukovykh pracj*, Kyiv: Vydavnytvo Nacionaljnogho pedagoghichnogho universytetu im. M. P. Draghomanova, 24, 128-133.
7. Ghalamanzhuk, L.L., 2007. Pidgotovka majbutnikh doshkilnykh pedagoghiv do kompleksnogho vykorystannja tvoriv plastychnogho mystectva u vykhovanni starshykh doshkilnykiv [Preparation of future preschool teachers for the integrated use of works of plastic art in the education of senior preschoolers]: *avtoref. dys. ... kand. ped. nauk: 13.00.04*, Ternopilj, 20.
8. Hladkova, V.M., 2007. *Osnovy akmeolohii: pidruchnyk* [Fundamentals of acmeology: a textbook], Lviv: Novyi Svit, 320.
9. Savchyn, M.V., 2007. *Pedahohichna psykholohiia* [Pedagogical psychology]: navch. Posib., Kyiv: Akademvydav, 424.
10. Losieva, N.M., 2004. *Samovdoskonalennia vykladacha* [Teacher's self-improvement teaching]: navch.-metod. posib., Donetsk: DonNU, 300.

DOI: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2021-30-344-354>
УДК 378.016:81'243]:077

Стрельчук Яна Вячеславівна,
кандидат педагогічних наук, доцент
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Миколаїв, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-5856-4138>
yanastrelchukv@gmail.com

ПРАКТИКА ВИКОРИСТАННЯ МЕДІАКОНТЕНТУ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Анотація. В даний час питанню навчання студентів нелінгвістичних спеціальностей професійної іноземної мови, а також формування професійної компетентності засобами іноземної мови приділяється значна увага як в нашій країні, так і за кордоном. Це обумовлює актуальність проведеного автором статті дослідження. Таким чином, метою статті є розкриття особливостей